

Отже, для успішного використання сучасних технологій у розслідуванні кримінальних правопорушень у період воєнного стану в Україні, необхідно не лише активно використовувати найкращі практики, але й розвивати інформаційні системи з урахуванням відповідних заходів з кібербезпеки та стандартизації процесів використання технологій, що в підсумку може сприяти підвищенню ефективності правосуддя, забезпеченню безпеки громадян та боротьбі зі злочинністю. Однак необхідно забезпечити баланс між використанням технологій та захистом прав та свобод людини

Список використаних джерел

1. Актуальні питання та перспективи використання оперативно-розшукових засобів у розкритті злочинів в умовах воєнного стану [Текст] : матеріали міжвідом. наук.- практи. конф. (Київ, 30 берез. 2023 р.) / [редкол.: В.В. Черней, С.Д. Гусарєв, С.С. Чернявський та ін.] – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2023. – 294 с.

2. Протидія кримінальним правопорушенням в умовах воєнного стану: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції в авторській редакції, (м. Кропивницький, 27 жовтня 2022 року). Кропивницький, 2022. 369 с;

3. ЗАКОН УКРАЇНИ «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо підвищення ефективності боротьби з кіберзлочинністю в умовах дії воєнного стану» [сайт] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2149-20#Text> (дата звернення: 22.04.2024);

4. ЗАКОН УКРАЇНИ «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» [сайт] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>. (дата звернення: 22.04.2024).

Чернієнко Єлизавета Олександрівна,
здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту №1 Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:

Марков Михайло Миколайович,
професор кафедри оперативно-розшукової діяльності ННІ №1 Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ПРОТИДІЯ ОРГАНІЗОВАНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Сучасна ситуація в Україні об'єктивно зумовлює зростання масштабів тіньової економіки, що стимулює розвиток організованої злочинності і корупції в Україні. Цей процес, в свою чергу, викликав зниження життєвого рівня більшості населення. Посилюються процеси

зрощення економічної та загальнокримінальної злочинності, лідерів злочинних угруповань з корумпованими посадовими особами органів влади та управління, правоохоронних органів.

Організована злочинність є і залишається одним з факторів суспільного розвитку, її масштаби — реальна загроза становленню соціально-економічних реформ та входження України в світове співтовариство [1, с. 58-59].

Знання оперативно-розшукової характеристики різних організованих злочинних формувань (ОГ та ЗО), їх учасників (особистість, спосіб життя, взаємовідносини, зв'язку кримінальних елементів, типові ситуації і ознаки замаскованої протиправної поведінки тощо) дозволяє правильно визначити об'єкти і способи ефективного застосування сил, засобів і методів ОРД, а також успішно виконувати оперативно-тактичні завдання.

До державних органів, які беруть участь у боротьбі з організованою злочинністю, відносяться: органи Національної поліції і Служби безпеки України; органи прокуратури України; органи доходів і зборів, органи Державної прикордонної служби України та органи державного фінансового контролю; органи і установи виконання покарань та слідчі ізолятори; розвідувальний орган Міністерства оборони України; Служба зовнішньої розвідки України; Національне антикорупційне бюро України [2].

Оперативні підрозділи Національної поліції України відіграють основну роль у протидії організованій злочинності, а саме, Департамент стратегічних розслідувань.

Департамент стратегічних розслідувань займається:

1. документуванням протиправної діяльності організованих груп та злочинних організацій, суб'єктів підвищеного злочинного впливу, а також осіб, які звертаються за таким впливом (ст. 255, 255-1, 255-2, 255-3, 257 КК України);

2. документуванням транснаціональних та етнічних організованих злочинних груп та злочинних організацій;

3. протидіє злочинам, які набули актуальності у період збройної агресії РФ проти України, серед них:

- протидія незаконному обігу зброї, що стала особливо актуальною після введення воєнного стану;

- виявлення та документування фактів колабораційної діяльності осіб, які підтримують дії РФ на території України;

- виявлення та протидія незаконному переправленню осіб через державний кордон України під час дії воєнного стану;

- документування фактів шахрайських дій під виглядом допомоги Збройним Силам України та привласнення гуманітарної допомоги (ч. ч. 2, 3, 4 ст. 190, ч. ч. 1, 2, 3 ст. 201-2 КК України) [3].

Крім того, у взаємодії з підрозділами Служби безпеки України, Департамент стратегічних розслідувань проводить: координовані антитерористичні (контрдиверсійні) заходи з нейтралізації можливих

диверсійно-розвідувальних груп противника в операційних зонах угруповань військ, з метою зниження ризиків диверсійних атак, запобігання порушенню стабільної роботи державних підприємств, установ, організацій, об'єктів критичної інфраструктури, військових об'єктів, транспорту і зв'язку [4, с. 4-5].

Підсумовуючи, варто зазначити, що основним підрозділом в органах Національної поліції України щодо протидії організованій злочинності є Департамент стратегічних розслідувань. Адже, він займається аналізом кримінальної ситуації в країні, координацією діяльності підрозділів Національної поліції України, щодо протидії організованій злочинності, здійсненням оперативно-розшукових та оперативно-технічних заходів, що спрямовані на здобуття інформації про криміногенні процеси у злочинному середовищі, документуванням злочинної діяльності організованих груп та злочинних організацій, притягненням їх лідерів груп та "злочинців в законі" до кримінальної відповідальності тощо.

Список використаних джерел

1. Герасименко О.В., Орлов Ю.В. Проблеми протидії організованій злочинності в умовах війни: від актуальних викликів до стратегічного управління. Вісник кримінологічної асоціації України. 2023. № 1 (28). С. 72–86.

2. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України № 3341-ХІІ від 30.06.1993 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 35. Ст. 358 (із змінами).

3. Кримінальний кодекс України: Закон України від 1.09.2001 року. // <http://zakon.rada.gov.ua/>

4. Вісник кримінологічної асоціації України. 2023. №1(28): проблеми протидії організованій злочинності в умовах війни: від актуальних викликів до стратегічного управління С. 15

Шуманевська Крістіна Анатоліївна,

здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту №1 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

Поштаренко Інна Валеріївна,

викладач кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕЦІЛЬОВЕ ВИКОРИСТАННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

З 2014 року в Україні триває збройна агресія російської федерації, яка з 24 лютого 2022 року переросла у повномасштабну війну. Суспільна небезпечність є невід'ємною ознакою будь-якого